

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v zahradnictví

Kód modulu

41-m-2/AK38

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

E (dvouleté, EQF úroveň 2)

Skupiny oborů

41 - Zemědělství a lesnictví

Komplexní úloha

BOZP a PO v zahradnickém provozu

Obory vzdělání - poznámky

41-52-E/02 Zahradnická výroba

Délka modulu (počet hodin)

12

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Ze základní školy disponují žáci kompetencemi k dodržování bezpečného chování ve škole, v teoretické i praktické výuce a při různých činnostech školy. Přichází se zkušeností pravidelného poučení BOZ (bezpečnost a ochrana zdraví) na začátku školního roku třídním učitelem, v úvodních hodinách předmětů a při každé akci školy. S předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a požární ochranou se žáci setkávají průřezově v celé řadě činností odpovídajících jejich věku a zkušenostem.

Při využití modulu ve druhém ročníku žáci již postupují podle svých možností a schopností podle pokynů učitele v souladu s ustanoveními týkajícími se BOZP (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) a PO (požární ochrana) při pracovních činnostech v zahradnické výrobě.

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

V průběhu modulu bude žák veden tak, aby dbal na BOZP a PO, což znamená, že žák :

- chápe bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků;
- dodržuje příslušné právní předpisy týkající se BOZP, PO a hygienické zásady;
- používá předepsané osobní ochranné prostředky pro jednotlivé činnosti v zahradnické výrobě;
- dbá na používání pracovních nástrojů, pomůcek a technického vybavení odpovídajících bezpečnostním a protipožárním předpisům;
- zná systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací v zahradnictví, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a v případě potřeby poskytne první pomoc;
- umí uplatňovat oprávněné nároky při případném pracovním úrazu.

Cílem modulu je to, že žák si uvědomuje, že riskantním chováním ohrožuje sebe i své okolí. Musí proto dodržovat a respektovat pokyny dané předpisy a nařízeními BOZP a PO.

Očekávané výsledky učení

Žák vědomě:

- dodržuje ustanovení týkající se BOZP a PO;
- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy;
- uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci a ví, jak poskytnout první pomoc;
- uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu.

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Vzdělávání v oblasti BOZP a PO je uskutečněno v podobě školení při nástupu do školy a na odborný výcvik a potom při zahájení každého školního roku a druhého pololetí.

Jednotlivé okruhy BOZP a PO musí být zařazeny do každého tematického celku v obou ročnících.

Vstupní školení musí obsahovat:

Oblast BOZP

- seznámení s pracovištěm odborného výcviku a pokyny pro bezpečný pohyb na jednotlivých pracovištích;
- seznámení se školním řádem;
- seznámení s řády učeben a pracovišť;
- seznámení s organizací odborného výcviku a vazbou na ostatní odborné předměty;
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce;
- seznámení s riziky v zahradnické výrobě a s opatřeními ke snížení jejich působení;
- pravidla k užívání ochranných pracovních prostředků;
- informace o nejčastějších příčinách pracovních úrazů, jejich hlášení a postupy řešení;
- zásady první pomoci a traumatologický plán školy;
- informaci o pracích zakázaných mladistvým, váhových limitech;
- seznámení s důležitými telefonními čísly.

Oblast PO

- základní povinnosti pracovníků v oblasti PO;
- nebezpečí požáru na pracovištích;
- požární poplachové směrnice, umístění hasicích přístrojů;
- způsob použití hasicích přístrojů;
- evakuační plán.

Další proškolení je nutné provést při změně pracoviště, před exkurzí, při mimořádném školení (v případech, které mají nebo mohou mít podstatný vliv na BOZP), před zahájením práce apod.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Vzhledem k obsahu modulu je **nezbytné přednostně** uplatňovat **aktivizační a komunikační metody** práce umožňující vysokou míru názornosti a aktivizaci všech zúčastněných.

Hlavním cílem je vytvořit prostředí, které zvýší aktivitu a zajistí jejich maximální zapojení.

Předpokladem je, že budou uplatněny principy týmové práce.

Při výuce doporučujeme kombinovat níže uvedené metody:

- didaktická hra
- případové studie – řízená diskuse, konzultace, řešení problému
- dialogické metody
- práce s texty, odbornými časopisy, vyhláškami
- práce s mentory (starší žáci, pracovníci na smluvních pracovištích), využití reálných příkladů z pracovišť
- výuka v terénu (u strojů, ve skleníku apod.)
- audiovizuální projekce
- demonstrace obrazových panelů
- beseda
- výklad
- exkurze

Dobrých výsledků ve vzdělávání a zvyšování povědomí o bezpečnosti dosáhneme, pokud žáky zapojíme do různých projektů, jejichž členy budou žáci z různých tříd a možno i oborů.

Zařazení do učebního plánu, ročník

První ročník

- **vstupní školení BOZP a PO a ve druhém pololetí v délce 6 hodin**

Druhý ročník

- **periodické školení na začátku školního roku a ve druhém pololetí v délce 6 hodin**

Další proškolení dle potřeby zařazené v průběhu obou ročníků:

- před pracovní činností v odborném výcviku
- před začátkem nového tematického celku v odborném výcviku
- školení při změně práce nebo pracoviště
- poučení o BOZP při exkurzích, brigádách nebo návštěvách partnerských firem apod.
- poučení při mimořádných okolnostech

O každém školení BOZP a PO provede učitel zápis do deníku odborného výcviku a třídní knihy.

Pokud se žák z nějakého důvodu školení nezúčastnil, je povinností učitele ho dodatečně prokazatelně seznámit s pokyny BOZP a PO, doplnit podpisy na prezenční listině s aktuálním datem doškolení.

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Forma a podmínky ověřování výsledků a jejich hodnocení budou odpovídat použitým výukovým metodám.

Lze jej uskutečnit formou kolokvia, prezentace, řešení projektu, ústní ověření znalostí jednotlivce, písemná forma, test.

Učitel zvolí způsob ověření výsledků s přihlédnutím k možnostem a schopnostem žáků.

Výstupem školení je vždy prezenční listina s osnovou školení (popřípadě test nebo doklad o ověření, že žák dané problematice porozuměl).

Kritéria hodnocení

Vzhledem k obsahu BOZP a PO postrádá smysl hodnotit známkou teoretické zvládnutí předpisů a ustanovení. Jednotlivým školením a proškolením seznamujeme žáky s předpisy, ale hlavní význam těchto činností tkví v pěstování návyků bezpečné práce, která se stane **zažitou součástí** přípravy k profesi.

Pak je nezbytné, aby se tato oblast stala součástí hodnocení každé teoretické i praktické činnosti žáka ve výuce

v průběhu celého studia. Při hodnocení se bere zřetel na individuální schopnosti a možnosti žáka.

Předpokládané výsledky učení budou hodnoceny na základě porozumění dané problematice žákem a schopnosti aplikovat získané informace v praxi.

Výsledné hodnocení BOZP a PO: **uspěl x neuspěl**

- Hodnocení uspěl

Žák je schopen aplikovat získané vědomosti z BOZP a PO při řešení zadaných úkolů samostatně nebo za podpory učitele. Reaguje na doplňující otázky učitele správně nebo s drobnými nepřesnostmi. V testu nebo odpovědích nejsou podstatné chyby.

- Hodnocení neuspěl

Žák při uplatňování získaných vědomostí z BOZP a PO dělá podstatné chyby a nedovede je použít ani za pomoci učitele. Na doplňující a naváděcí otázky odpovídá chybně nebo vůbec. V testu nebo v odpovědích jsou závažné nedostatky ve správnosti.

Doporučená literatura

Zákon č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci

Vyhláška š. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracovní místa, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, podmínky za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání

Vyhl. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů

Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Dokumenty školy: Vnitřní směrnice BOZP a PO, traumatologický plán, školní řád, řády učeben apod.

MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Bronislava Urbánková.
[Creative Commons CC BY SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.